

ELBRUS 5.642 M – BURDEL KAM SE PODÍVÁŠ NEJVYŠŠÍ HORA EVROPY. ANEBU NE?

Hranice mezi Evropou a Asií není úplně přesně daná. Evropa není samostatný odtržený světadíl a tak se hranice určuje spíše domluvou zeměpisců. Na východě tak hranici tvoří pohoří Kavkaz. Zmínky o něm najdeme už ve starořeckých bájích. Pověst o Prométheovi, který byl bohy za trest přikován ke kavkazské skále a orel mu každé ráno

vyrvál játra, znají snad všichni. Nicméně není jasné, zda hranice mezi Evropou a Asií jde na úpatí hor nebo po hřebeni. V rámci horolezeckého projektu 7 summits, tedy dobytí 7 nejvyšších hor kontinentů, je brána hranice po hřebeni a tedy je potřeba zdolat Elbrus, jehož západní vyšší vrchol 5.642 m tak spadá do Evropy. Mt. Blanc 4.810 m je spíše potom taková lehká třešnička na dortu.

Elbrus je opět sopka jako Kilimandžáro. Od cca 4000 je ledovec, který je asi nejvíc znečištěný, co jsem kde kdy viděl. Úplně tam na to kašlou. Vlastně na všechno. Žádné kakání do sáčku, aby člověk náhodou něco neznečistil jako na Aconcagua. Všude je děsný burdel. Sníh se nedá použít k vaření vody. Je plný nafty a dalšího sajrajtu. Základní tábor ve 4.100 m používá Ruská armáda pro tréninky svých vojáků. Vojáci běhají s plnou polní z vesničky ve 2.000 m. Postaví stany a ráno zase běží dolů. Některá jejich auta vyjedou až do základního tábora. Je zajímavé sledovat, co všechno jsou ty Kamazy, Uraly

a další auta schopna na ledovci zvládnout. Jsou obrovská. Silně podhuštěná kola, rychlost 2 km/h. Stoupání 45% po ledu žádný problém. Celý základní tábor na Elbrusu je plný rozpadlých unimobuněk a plechových obytných barelů. Některé z nich se pořád používají k přespaní. Jako protiklad se několik kilometrů vzdušnou čarou staví luxusní hotely. Jedna stěna Elbrusu slouží jako lyžařské středisko.

Elbrus leží v neklidné pohraniční oblasti. Válečné konflikty v Abcházii a Čečně jsou tam znát. Před 5 lety tady „bojovníci za svobodu“ postříleli skupinku horolezců. 4 chlapi odmítli vydat svoji kamarádku, tak je prostě zastřelili všechny. I přesto nějakou hlídku, policajta nebo doktora 80 kiláků neuvídiš. Nevedou se žádné statistiky úmrtí, nikoho to tady nezajímá. Mrtvé nikdo nehledá. To nám vysvětluje Ekaterina, která tady bydlí a jako šerpa nám radí nejlepší trasu. Celý týden totiž nad námi létá vrtulník. To je tady rarita. Nicméně 2 týdny před námi se šel aklimatizačně projít americký hasič. Už se nevrátil. Bohužel jejich rodinná pojišťovna měla v podmínkách, že pokud se nenajde tělo, rodina nedostane nic.

A tak v Kalifornii uspořádali sbírku a najali vrtulník, který ho hledal. Každý den. Během našeho výstupu našli v trhlinách ledovce 5 těl. Nejstarší z roku 1991. Ani jedno nebylo jeho. Ekaterině to bylo úplně šumák. Nikoho to tady nezajímá.

Jako obvykle jsme se domluvili po internetu. Izraelec, Američan, 2 Indové, 2 Rusové a Čech. Nejbližší letiště jsou Mineralnye Vody, kam nás většina dorazila z Moskvy stejným letadlem. Ekaterina čekala s dodávkou a po 4 hodinách nás vysadila v malé vesničce na konci Ruska. Atmosféra mi připomíná vesničku z Mrazíka. Čekám, kdy se objeví 3 bravci v chomoutu vozoucí Marfušu. Pár stavení okolo bahnitěho náměstíčka, na kterém zababušené bábušky prodávají hrubé ponožky a huňaté vesty. Od Rusa bereme pivo a aklimatizujeme. Samozřejmě se Rus přidá i s nějakou flaškou. „Vot éto vodka“. V hlavě se mi promítá nedávná kauza metanol a všichni oslepnou či huře mrtví. Když však Rus vezme do huby skoro čtvrt flašky na jeden lok, je mi to po celodenním cestování jedno a беру taky. Zbytek dne si nepamatuju. Nikdo z nás. Akorát jsem pak objevil čtyři páry obřích ponožek, které jsem z nějakého důvodu nakoupil pro celou rodinu. Jak se později ukázalo, lepší ponožky jsme nikdy neměli. Pokud tam někdo pojedete a budete mít místo, vezměte mi prosím 2-3 páry.

Elbrus není horolezecky těžká hora. Výstup do 5.642 m trvá asi týden. Je to samozřejmě primárně o počasí. Aklimatizace je nutná. Výstup na nedalekou 3 tisícovku a potom 1-2 treky ze zá-

kladního tábora do 5.000 m. Tam člověk najde zakopaný červený ratrak. Před léty tam jakýsi Rus dojel po ledovci. Nějak se mu přetrhnul ozubený pás s hroty a tak tam celý ratrak nechal. Teď je skoro celý plný sněhu a z velké části pod ním. Slouží jako orientační bod pro výstup na vrchol. Ve vrcholový den jsme měli mínus 32, nějaký vítr. Jak se ukázalo, členové expedice na tom byli s přípravou a vybavením různě. Na vrcholu jsem tak byl jako první a nějakou dobu tam vlála pouze vlajka česká. Počasí a viditelnost byla absolutně skvělá. Ani se mi nechtělo věřit, že před 10 lety tady našli 4 umrzlé mladé Čechy. Našli je náhodně v sedle mezi vrcholy cca v 5.200 m, když hledali ztraceného Poláka. Příčina neznámá. Dolů jsme pomáhali Indovi, který si pádem zlomil ruku a Izraelci, který podcenil fyzic-

kou přípravu. Cestou dolů už neuměl ani mluvit. Ze základního tábora jsme pak využili možnost jet na korbě maslostroje Ural. Tento zážitek se snad nedá ani slovy popsat. Musel jsem si to natočit. Větší adrenalin jsem na Elbrusu nezažil. Vše jsme zakončili pěknou večerí u bábušek. Moc je pobavila moje ruština ☺. Každopádně Štěpánkovice na vrcholu Evropy byly ☺. Salute!

www.jiri-starecek.cz Jiří Stareček

